

Colorado

Lungime: 2.740 Km (cu afl. Green River, 3.200 km)

Suprafata bazinului: 635.000 kmp

Situat: America de Nord-S.U.A., Mexic (prin gura de varsare)

Colorado impreuna cu Columbia sunt cele mai mari fluvii ale continentului nord-american, avand directia de curgere spre Oceanul Pacific. Izvoarele sale se gasesc in Muntii Medicine Bow, sub Clark Peak (3.952 m) din Muntii Stancosi, in perimetrul *Parcului National al Muntilor Stancosi*. Inainte de a iesi din grupul compact muntos, primeste pe stanga pe *Gunnison* si, ceva mai jos, dupa ce intra in statul Utah, din dreapta, pe *Green River*-cel mai mare afluent (1.175 km), mai lung decat insusi riul Colorado in punctul de confluenta cu acesta. Green River izvoraste din muntii Wind River (4.202 m) si Wyoming (3.479 m), apoi strabate un podis inalt (2.000 m), teritoriul unei rezervatii naturale (*Dinosaur National Monument*), alte culmi muntoase pana ajunge sa-si uneasca apele cu Colorado.

Un alt afluent destul de lung (580 km), al riului Colorado este *San Juan*, care izvoraste din Muntii Juan. La circa 100 km avale de confluenta cu San Juan, dupa ce trece in statul Arizona, Colorado strabate *Marble Canyon*. Intre Marble Canyon si celebrul *Grand Canyon*, care urmeaza, primeste pe stinga afluentul *Little Colorado* care dreneaza partea de sud-vest a Podisului Colorado.

Dupa confluenta cu Little Colorado, fluviul formeaza cel mai mare canion din lume (Grand Canyon)-situat intre podisurile secundare- Kaibab in nord si Red Butte in sud-cu o lungime de 450 km, latime intre 6 si 30 km si adancime de pana la 1.600 m.

Marele Canion este, de fapt, o succesiune de asemenea forme. Sectorul cel mai spectaculos al defileului (90 km) este protejat și declarat parc național (*Grand Canyon National Park*) fiind deschis turistilor și amenajat corespunzător cu puncte de belvedere și podisuri suspendate pentru a putea fi cuprinsă întreaga bogăție a formelor de relief. După ieșirea din canion valea mai face câteva coturi, iar de la primirea pe dreapta a afluentului *Virgin River* fluviul ia o direcție nord-sud, mai străbate câteva sute de kilometri și intră în *Valea Imperiala (Imperial Valley)*, care este de fapt o câmpie-golf. La circa 200 km de varsare, la Yuma, Colorado primește pe stânga afluentul *Gila* (905 km), care izvorăște din *Black Range*; acesta are o direcție est-vest, cu scurgere permanentă în cursul superior, dar intermitentă, datorită condițiilor climatice aride, în părțile mijlocie și inferioară. Pe cursul său mijlociu este situat orașul Phoenix.

Colorado, deși are un bazin hidrografic foarte întins, din cauza condițiilor climatice aride din Podisul Colorado, atât el cât și afluenții săi, pierd din cantitatea de apă cu care aceștia vin din sectoarele superioare-montane. Astfel, la *Lees Ferry* (înainte de a intra în *Marble Canyon*), debitul mediu anual este de numai 508 m³/s. Dacă în cursul superior debitele sunt mari, cerința de apă, în schimb, este mică deoarece populația este rară. În sectorul inferior, însă, după ieșirea din *Grand Canyon*, pentru satisfacerea cerințelor mari de apă au fost construite mari baraje pentru acumularea apei, aceasta fiind folosită în hidroenergie, irigații și alimentarea populației. Pe afluenți s-au construit două baraje pe *San Juan* la *Navajo*, pe *Green River* la *Flaming Gorge* în statul Utah, pe *Gila* lacurile *Roosevelt*, *Santa Clara*, *Bartlett*. Pe Colorado sunt barajele de la *Glen Canyon*, cu 213 m înălțime, situat la confluența cu *San Juan*, *Hoover* în apropiere de *Las Vegas* construit în 1936, cu 221 m înălțime. Ca urmare a acestor rețineri de apă în lacuri și folosirea

ei la irigații și alimentarea populației și industriei, Colorado

prezinta la varsare un debit doar de $5\text{m}^3/\text{s}$ - cantitate cu totul ne semnificativa, fiind cel mai elocvent caz de secatuire a apelor unui riu.

In bazinul riului Colorado se intilnesc regiuni extrem de variate - de la munti inalti de peste 4.000 m, acoperiti cu zapezi, paduri, podisuri cu structura tabulara in care riurile au sapat canioane adinci, la regiuni desertice, cu forme de relief caracteristice, cu acele tipuri speciale de locuinte - grota sapate de indieni. Toate acestea confera o valoare turistica deosebita zonei, indeosebi, in sectorul Grand Canyon care, alaturi de Yellowstone National Park, sunt regiunile turistice din S.U.A. cu cel mai mare numar de vizitatori pe an.

Bibliografie: "Fuviile Terrei" --Petre Gastescu